

Sirküler No : 358/2013-18
Sirküler Tarihi : 12.12.2013
Konusu : e-Defter, e-Fatura, Tacirin Kullandığı Belgeler ve Finansal Raporlama Hk.

A) e-DEFTER İLE İLGİLİ SÜREÇLER HAKKINDA AÇIKLAMA

26.11.2013 tarihinde yayımlanan 67 Seri No.lu VUK Sirküleri ile elektronik defter tutma zorunluluğu getirilen mükelleflere ilişkin açıklamalar yapılmıştır. e-Fatura kullanma zorunluluğu getirilen mükelleflerin muhasebe kayıtlarını elektronik ortamda kaydetmek zorunda olacakları 350 No.lu sirkülerimizle açıklanmıştır. Ayrıca e-Defter hakkında ayrıntılı bilgiler verilen 320 No.lu Sirkülerimiz de 26.12.2011 tarihinde yayımlanmıştır.

67 No.lu Sirküler ile e-Defter süreci daha belirgin hale gelmiştir. Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere Başbakanlı’ğa gönderilen ve 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde değişiklik yapan 2 Sıra No.lu Tebliğ ile bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan açıklamalar ile e-Defter tutmak zorunda olan mükellefler, (e-Fatura kullanmak zorunda olan mükellefler) 2014 takvim yılı içinde (e-Defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibarı ile test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir) geçmeleri zorunludur.

1 Sıra No.lu e-Defter Genel Tebliğine göre kendilerine izin verilenler, www.edefter.gov.tr internet adresinde duyurulan format ve standartlarda, aylık dönemler itibarıyla elektronik defterlerini oluşturmaya ve saklamaya başlayacaklardır. Hesap dönemi içerisinde de e-Defter uygulamasına geçilebilecektir. 2 Sıra No.lu Tebliğ ile 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde değişiklik yapılmış olup daha önceki düzenlemeye göre hesap dönemi içinde e-Defter uygulamasına geçen mükellefler, aynı hesap dönemi içinde kağıt ortamdaki muhasebe kayıtları ile birlikte ilk aya ait kayıtları da e-İmza/Mali Mühür kullanarak onaylayıp Başkanlıktan berat almaları zorunlu idi. Değişiklik ile kağıt ortama aktarılan muhasebe kayıtlarının ilk ay ile birlikte elektronik ortama aktarılması zorunluluğu kaldırılmıştır. Buna göre hesap dönemi içinde e-Defter uygulamasına geçen mükellefler, uygulamaya geçtikleri ilk ayın muhasebe kayıtlarını üç ay içinde e-İmza/Mali Mühür ile onaylayıp Başkanlık Beratı almaları yeterli olacaktır.

2 Sıra No.lu Tebliğ ile daha önceki düzenlemede aylık olarak oluşturulan elektronik kayıtların takip eden ayın sonuna kadarki onay süresi, takip eden üç ay sonuna kadar uzatılmıştır. Aynı tebliğ ile e-Fatura düzenlemeyen mükelleflerin de istemeleri halinde e-Defter uygulamasından yararlanma imkanı getirilmiştir.

Diğer taraftan 67 No.lu VUK Sirküleri gereğince e-Defter uygulamasında zorunluluk kapsamındaki mükelleflerden;

- a) e-Defter uygulamasına 2014 Aralık ayı içerisinde başvuranlar 01.01.2015 tarihinden itibaren,
- b) e-Defter uygulamasına 2014 Aralık ayından önce başvuranlar en geç 2014 Aralık ayından başlamak üzere,

- c) Özel hesap dönemine tabi olanların 01.12.2014 tarihinden önce e-defter uygulamasına başvuru yapmaları ve en geç 2014 Aralık ayı içerisinde,

e-Defter tutmaya başlamaları gerekmektedir.

Örneğin, Mart/2014 ayında e-Defter uygulaması için başvuran mükellefe, Başkanlıkça e-Deftere geçme izni Nisan/2014 tarihinde verilirse; bu mükellef, Nisan/2014 ayı sonuna kadarki muhasebe kayıtlarını kağıt ortamdaki defterlere aktaracak; kağıt ortamdaki muhasebe kayıtlarının kapanış tasdiki ise en geç Mayıs/2014 tarihine kadar Noter'e yaptıracaktır. Mayıs/2014 ayına ilişkin muhasebe kayıtları ise elektronik ortamda tutulacak ve bu kayıtlar en geç Ağustos/2014 ayı sonuna kadar e-İmza/Mali Mühür ile onaylanıp Başkanlık Beratını alacaktır. Aynı mükellef e-Deftere geçiş müracaatını Aralık/2014 tarihinde yapması halinde 2014 yılı defterleri kağıt ortamda tutacak, e-Deftere ise Ocak/2015 tarihinden itibaren geçecektir.

B) e-FATURA UYGULAMASI İLE İLGİLİ SORUNLAR

e-Fatura uygulaması ile ilgili birden çok yerden (merkez ve şube olarak) fatura düzenlemek durumunda olan mükellefler için her bir fatura merkezi için ayrı mali mühür ve e-imza alımayacakları konusunda Gelir İdaresi Başkanlığınca bir belirleme yapılmamakla beraber, Müşavirliğimiz görüşü olarak e-fatura düzenleyen her bir merkez veya şube için ayrı mali mühür ve ya e-imza gerekeceği şeklindedir. Konu hakkında resmi açıklama yapıldığında takip edilip bilgi verilecektir.

C) TÜRK TİCARET KANUNU 39. MADDE İLE İLGİLİ 01.01.2014 İTİBARI İLE YÜRÜRLÜĞE GİRECEK UYGULAMALAR

TTK 39. maddeye yapılan değişiklikler ile Tacirin işletmesi ile ilgili olarak düzenlediği ticari mektup ve ticari defterlere yapılan kayıtların dayandığı belgelerde tacirin sicil numarasının, ticaret ünvanının, işletmesinin merkezinin ve tacir internet sitesi oluşturma yükümlülüğüne tabi ise tescil edilen internet sitesi adresinin gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ticaret sicil müdürlüklerince kendilerine MERSİS numarası verilen tacirler, ticaret sicil numarası yerine bu numarayı, verilmeyenler ise ticaret sicil numarasını, ticaret ünvanlarını ve ticari işletmenin merkez bilgilerine ticari kayıtlara mesnet teşkil eden belgelerde göstermek zorundadır.

Ticari kayıtlara mesnet teşkil eden belgelere, fatura, perakende satış fişi, yazar kasa fişi ve rulosu, giriş ve yolcu taşıma biletleri, gider pusulası, müstahsil makbuzu, ücret bordroları, banka dekontları, tahsilat ve tediye makbuzları, sözleşmeler, poliçeler, bonolar, çekler, tahvil, hisse senedi, taahhüname, kefaletname, ibraname v.b. ticari belgeler girmektedir.

AKTİF YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Söz konusu belgelerde 01.01.2014 tarihi ve sonrasında madde kapsamındaki bilgilerin gösterilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.(2014 yılı için 2.240 TL)

Bu açıklamalar ışığında 01.01.2014 tarihinden sonra kullanılacak yeni basılacak belgelerde yukarda sayılan bilgilerin bulunması (bağımsız denetime tabi tacirlerde internet sitesi adresi de dahil) gerekmekte olup, eskiden kalan bu türdeki belgelere ise gereken bilgileri içeren kaşe yaptırılarak basılması, yazar kasalara gerekli programlamanın yaptırılması gerekmektedir.

Mağdur olmamak ve yüksek miktarda İdari Para Cezası ile karşılaşmamak için tüm tacirlerin bu hususu ivedilikle değerlendirerek önlem alması kendi yararlarına olacaktır.

D) FİNANSAL RAPORLAMA

Bilindiği gibi 6335 sayılı Kanun ile 6102 sayılı Kanunun 64. maddesinin beşinci fıkrası değiştirilmiş ve tacirlerin tutacakları defterlerde VUK'un defter tutmaya ilişkin hükümlerinin cari olduğu düzenlemesi yapılmıştır.

Diğer taraftan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 69. Maddesinde tacir yıl sonu finansal tablolarının Türkiye Muhasebe Standartları ile uyumlu olacak şekilde hazırlamaları gerektiği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca aynı Kanun 88. Maddesi ile de 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre hazırlanacak finansal tabloların Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na yayımlanacak Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine uyma zorunluluğu getirilmiştir. Kanun maddesi ile anılan kuruma, değişik işletme büyüklükleri sektörel ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar için özel ve istisnayı standartlar koymaya ve farklı düzenleme yapma yetkisi verilmiştir. Kurum bu sirkülerin yayım tarihi itibarıyla KOBİ veya bağımsız denetime tabi tutulmayan şirketlerin düzenleyecekleri finansal raporların VUK hükümlerine göre hazırlanabileceği konusunda herhangi bir karar yayımlamamıştır. Ancak kurumun web sitesinde konuya ilişkin olarak bir duyuru mevcut olup bu duyuruda özetle; bağımsız denetime tabi tutulmayan şirketlerin süregeldiği şekilde (VUK hükümlerine göre) finansal raporlama yapmaları, bağımsız denetime tabi olmamakla birlikte, bağımsız denetime tabi bir şirketin; iştiraki, bağlı ortaklığı veya iş ortaklığı konumunda olmaları halinde bu şirketlerin finansal raporlarının da TMS/TFRS'ye uygun şekilde hazırlamaları gerektiği konusunda karar hazırlandığı belirtilmiştir.

Yukarıdaki yasal düzenlemelerden de anlaşılacağı üzere tacirler ticari defter kayıtlarını VUK hükümlerine göre tutacak, ancak bazı tacirler finansal raporlarını ise KGK tarafından yayımlanan TMS/TFRS'lere uygun şekilde hazırlayacaklardır.

Bağımsız denetime tabi şirketler ile bunların bağlı ortaklıkları, iştirakleri veya iş ortaklığı yatırımlı niteliğindeki şirketleri 6102 sayılı Kanun kar dağıtımına ilişkin hükümlerinin uygulamasında VUK hükümlerine göre hazırlanan finansal tablolar değil TMS/TFRS kurallarına uygun şekilde hazırlanan finansal raporlarını esas alacaklardır.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,